

Tvaroženský zpravodaj

listopad – prosinec 2004

Vážení občané,

rok se znovu zvolna chýlí ke svému konci a my se ohlížíme a hodnotíme to, co se nám podařilo jak v pracovním, tak i v osobním životě.

Zastupitelstvo obce Tvarožná sleduje některé hlavní cíle, o kterých Vás průběžně informujeme. V první řadě je to příprava odkanalizování obce. Obec první etapy splaškového odkanalizování již mají vybraného dodavatele stavby. My jsme letos poslali již čtvrtou splátku ve výši 850 000 Kč. I když by se akce neuskutečnila, přestože to nepředpokládáme, má obec finanční prostředky, které by mohla použít na jiné účely.

Snaha o větší novou výstavbu v obci má jednak vyústit ve znamení dostatečného rozvoje obce, záruku příchodu nových mladých lidí, předpokladu pro vyšší daňové příjmy při současném způsobu financování obcí i záruku zachování a dostatečného finančního zajištění školy a školky. Noví občané se samozřejmě budou zajímat o to, co v obci najdou. Je jisté, že obec naší velikosti nemůže mít příliš širokou škálu nabídky. To můžeme splňovat ve spolupráci s ostatními obcemi. Jedním z velkých základních problémů, na kterém se asi shodneme, je nedostatečná obchodní síť. Chybí alespoň ještě jeden obchod s potravinami a masna.

Stranou pozornosti Zastupitelstva není ani péče o obecní majetek. Největším záměrem je projekt opravy bývalého kina. Budovu v centru obce je třeba udržovat v dostatečném stavebním stavu i využití pro občany obce. Připravují se také projekty úpravy prostranství mezi kostelem a školou a chodník na Konci. Zde jsme narazili na záporné stanovisko Památkového ústavu, které jsme zpochybnili. Budeme dále jednat.

Narůstající byrokracie nám ztrpčuje život i v mnoha dalších případech. Z těch větších problémů to byl například požadavek, týkající se vodní nádrže na Nové ulici. Dále je to zařazení obce mezi sídla se zhoršenou kvalitou ovzduší a arogantní postoj Lékařského ústavu. Zde budeme rovněž jednat ve spolupráci s okolními obcemi.

Posledními a nejdůležitějšími úkoly Zastupitelstva v letošním roce je schválení nového územního plánu obce a příprava a schválení rozpočtu na rok 2005.

Vážení spoluobčané. Díky stránkám Tvaroženského zpravodaje dostáváte až do bytu oficiální a přesné informace. Díky nim Vám mohu v tomto posledním

letošním čísle jménem svým i celého Zastupitelstva obce popřát úspěšný zbytek roku 2004, klidné a pohodové prožití svátků Vánočních a mnoho zdraví a spokojenosti v roce 2005.

František Kopecký
starosta obce

INFORMACE

- 18. 9. oslavil Ústav sociální péče ve Střelcích 85 roků svého trvání. Blahopřáli i zástupci naší obce.
- 21. 9. byla na Mohyle míru zasazena bříza z ruského Borodina.
- 28. 9. se na hřišti s umělým povrchem uskutečnil turnaj v malé kopané O pohár starosty obce .Zvítězil Dream tým Tvarožná.
- 29. 9. se konalo veřejné zasedání Zastupitelstva obce.
- 1. 10. sehráli senioři přátelské fotbalové utkání s celkem Bosonoh s výsledkem 2:0.
- 9. 10. byl veřejnosti předán opravený Sofferův pomník s účastí historických automobilů-veteránů.
- 16. 10. byl P.Janem Nekudou vysvěcen nově vybudovaný kříž u cesty k lesu.
- 22. 10. byla vyhlášena anketa o Strom roku 2004. Jeřáb břek z Tvarožné, zastupující Jihomoravský kraj, byl na osmém místě.
- 22. 10. se konalo zdařilé posezení u burčáku s hudbou pana Popelky.
- 24. 10. se konal v kostele sv.Mikuláše koncert v provedení Besedy brněnské.
- 6. 10. uspořádali vojáci v historických uniformách z období koaličních válek dušičkový pochod po slavkovském bojišti. Cílem bylo historické návrší Santon.

PODĚKOVÁNÍ

- Děkujeme všem občanům, kteří v říjnu a v listopadu pomohli s úklidem listí v obci.
- Za spolupráci při investičních akcích děkujeme vedení Cementárny Mokrá zvláště pak řediteli lomu Milanovi Benešovi.
- Za výraznou spolupráci a pochopení při organizaci 199.výročí bitvy u Slavkova děkujeme řediteli BONAGRO a.s. Antonínu Studenému.
- Poděkování patří i organizátorům úspěšných kulturních a sportovních akcí, které se letos uskutečnily.

Výsledky voleb

Ve dnech 5. a 6. 11. se konaly volby do Zastupitelstva Jihomoravského kraje. Ve Tvarožné bylo evidováno 903 voličů. Voleb se zúčastnilo 479 voličů, což je 53 procentní účast.

Platných hlasů bylo 477.

Jednotlivé strany obdržely tyto počty hlasů:

Strana	Počet hlasů	procento
Moravská demokratická strana	2	0,42
KDU – ČSL	193	40,46
Sdružení nezávislých kandidátů	115	24,11
Unie svobody – Demokratická unie	5	1,05
Zelená pro Moravu	3	0,63
Nezávislí	12	2,52
Občanská demokratická strana	55	11,53
Pravý blok	2	0,42
Česká strana sociálně demokratická	33	6,92
Koalice Jižní Morava	2	0,42
Evropští demokraté	1	0,21
Národní sjednocení	1	0,21
Komunistická strana Čech a Moravy	53	11,10

Co připravuje kulturní komise do konce roku

- 21.11. – v 15:00 hod odhalíme pomník na společném hrobě ruských vojáků z Bitvy 3. císařů.
- 26.11. – ve 20:00 hod bude na KD Kosmák Empírový bál pro účastníky uniformovaných jednotek, ubytovaných ve Tvarožné.
- 27.11. – v rámci vzpomínkových akcí na slavkovskou bitvu bude opět ve Tvarožné polní ležení na návsi, otevřené diorama a odpoledne rekonstrukce bitvy pod Santonem.
- 12.12. – Přivítáme v kostele Sv. Mikuláše soubor MUSICA ANIME na adventním koncertě.
- 23.12. – Rozsvítíme vánoční strom na návsi a se školní mládeží si zazpíváme koledy. Skauti již tradičně roznesou Betlémské světlo.
- 24.12. - 26.12. – Vám všem přejeme šťastné a veselé Vánoce 2004.
- 31.12. – Zakončíme rok Silvestrem.

Ing. František Gale
předseda kulturní komise

STROM ROKU 2004 – nejsympatičtější strom v ČR

22. října byly v sále brněnského Kulturního centra Semilasso vyhlášeny za přítomnosti ministra životního prostředí Libora Ambrozka výsledky ankety Strom roku 2004. Hlasovalo se od 1. července do 10. října 2004 podpisy na hlasovacích arších a odesíláním dárcovských SMS zpráv.

Výsledky:

1. Šestikmenná lípa	–	Pardubický kraj	–	číslo stromu 8.
2. Lípa-Strom splněných přání	–	Karlovarský kraj	–	číslo 11.
3. Jírovce v Dolních Kněžkladech	–	Jihočeský kraj	–	číslo 3.
4. Těšanská lípa	–	Zlínský kraj	–	číslo 12.
5. Skalický dub u Smiřic	–	Královéhradecký kraj	–	číslo 7.
6. Kaštanovník z Doupovských hor	–	Karlovarský kraj	–	číslo 4.
7. Buk lesní v Budlíně	–	Ústecký kraj	–	číslo 5.
8. Břek v Tvarožné	–	Jihomoravský kraj	–	číslo 10.
9. Rohanův buk	–	Liberecký kraj	–	číslo 6.
10. Mníšecká alej	–	Středočeský kraj	–	číslo 2.
11. Dub u dvora Skalkov	–	středočeský kraj	–	číslo 1.
12. Pavlovický buk	–	Kraj Vysočina	–	číslo 9.

Získané finanční prostředky budou dle sdělení organizátorů použity na výsadbu stromů. Děkujeme všem, kteří hlasovali pro jeřáb břek z Tvarožné, který byl do finálového hodnocení vybrán za Jihomoravský kraj.

František Kopecký

O zeleni v obci

Obec Tvarožná je charakteristická bohatou zelení. Podle zpracovaného plánu péče pokračují jedny z posledních větších úprav na Santonu. O tom se více dočtete na jiném místě ve článku pana Josefa Martiška.

V zastavěném území obce bude na úpravy zeleně vynaloženo ještě do konce letošního roku 160 tisíc korun z dotace Programu obnovy venkova. Práce provedou firmy Festuca z Rajhradic a Milan Hradečný z Tvarožné.

Úpravy budou provedeny v úseku od Kosmákova kříže k obci, na návsi, U dvora, na Krhoně a částečně i u hřbitova.

Máme přehled o tom, co je ještě potřeba udělat. Jsou to hlavně další práce u hřbitova a u školy, na Krhoně, Za humny od školy směrem na Konec, v Hlinkách a to i nad Božími mukami. Menší úpravy jsou třeba i u nádrže na Nové ulici a určitě i jindy. Tyto práce si podle odhadu vyžádají ještě asi 260 tisíc korun a chceme je rozdělit na dva roky.

Rozsah potřebných prací nám vypracovala firma Festuca v.o.s. z Rajhradic. Dáváme přednost odbornému ošetření zeleně před kácením a samozřejmě také provádíme novou výsadbu na vhodných místech jako náhradu za stromy, které už dožily.

František Kopecký

Nový kříž na cestě k lesu

Kříže, Boží muka, smírčí kameny – mlčenliví pamětníci dávno minulých událostí, často tragédií nebo jenom ukazatele cest či křižovatek starých stezek, sloužících po celé generace.

Po generace byly tyto drobné památníky v úctě obyvatel místních i přespolních.

Nikoho by nenapadlo poškodit, či dokonce zničit takový objekt. Pokud náhodný kolemjdoucí nebo místní občan nepoložil kytičku polních květů do sklenice u křížku, tak se alespoň zastavil, smeknul klobouk nebo se pokřížoval.

Dávno už neplatí taková úcta k historii, ani k památkám v našem okolí. Rozšířil se vandalismus, neúcta, ničení a krádeže. Mnoha lidem to však nevadí, mnoha lidem je to líto. Někteří z nás si kladou otázku: „Proč tomu tak je?“

Někteří se snaží škody nahradit nebo alespoň zmenšit. Také u nás v Tvarožné jsme v neděli 17. října t.r. znovu uvedli do života kříž na cestě k lesu. Neznámí ničemové původní litinový kříž na cihlové podezdívce vyvrátili a zničili. Bohužel se nedochovala zpráva, proč byl kříž na křižovatce polních cest mezi Tvarožnou, Horákovem a Sivicemi postaven. Podle typu

kříže, který byl běžně používán na konci 19. století na hřbitovech lze předpokládat, že i tento kříž pocházel z konce 19, případně počátku 20. století.

Nový kříž je opět litinový. Nátěr a nápis „CHVÁLA KRISTU“ provedl Doc. Vladimír Drápal. Stavební výkresy podstavce vypracoval Ing. František Gale a vlastní realizaci provedla firma pana Daněčka.

Po deštivé sobotě, se v neděli v 15:00 sešla u kříže necelá stovka farníků a po posvěcení kříže otcem Nekudou, uvedli kříž do života Tvarožné i celé farnosti obce a kronikář. **Doufejme, že přežije naši generaci.**

Ing. František Gale
kronikář

Program 199.výročí bitvy u Slavkova

Pátek 26.11.2004

16:45 – pietní akt na hřbitově ve Šlapanicích

17:30 – Žuráň-Jiříkovické ohně

19.00 – průvod vojsk obcí a pietní akt

Sobota 27.11.2004

10:00 - 13:00 – polní ležení na návsi ve Tvarožné

10:00 - 13:00 – dobývání Tvarožné ve směru od Mokré

13:00 - 14:30 – rekonstrukce bitvy pod Santonem

19:00 - 21:00 – program ve Slavkově

Neděle 28.11.2004

12:00 - 13:00 – pietní akt na Mohyle míru

Obnova pomníku Bedřicha Soffera

„Zastavte mě, prosím, u Soffera!“ nebo „Do Tvarožné můžete odbočit na křižovatce u Soffera.“ Jindy opět my Tvarožňáci bez většího zaváhání konstatujeme, že „na státní u Soffera se stalo neštěstí, či bouračka . . .“ Tak bychom mohli uvést ještě řadu příkladů, jak u nás zdomácněl název pomníku, který byl vybudován ve třicátých letech minulého století v místě, kde 5. září 1928 havaroval a zemřel brněnský automobilový závodník Bedřich Soffer.

Pomník, který tehdy vznikl, je dokladem brněnské funkcionalistické školy, a tak je nejenom památníkem na tragickou smrt mladého závodníka rodičího se automobilismu první Československé republiky, ale také funkcionalistickou architektonickou památkou v katastru obce.

Betonový pilon přečkal i přechod fronty za druhé světové války, kdy v brněnské operaci útočila ruská a rumunská vojska od Blažovic přes Tvarožnou na německé jednotky, které se zakopaly v lesích nad Pozořicemi a Mokrou.

Však z té doby až do současnosti byly zřetelné stopy po projektilích v horní části pomníku. Nejen tento fakt, ale celkový stav pomníku, volal po opravě.

Tvarožná se ujala náročné rekonstrukce a po konzultacích s pracovníky Technického muzea v Brně. Firma Super-Krete Czech s.r.o z Prahy pomník opravila.

10. října tohoto roku tak mohlo dojít k jeho slavnostnímu znovupředání veřejnosti. Stalo se tak za značné pozornosti odborné i laické veřejnosti. Do Tvarožné přijelo patnáct historických vozidel, především populárních „Zetek“. Automobiloví veteráni vytvořili ten správný rámec pro připomenutí osobnosti Bedřicha Soffera i pro položení věnce k opravenému pomníku. Přehlídka dědečků automobilů na tvaroženské návsi přilákala množství malých i velkých milovníků automobilismu, zvláště toho historického.

Mezi hosty byl i závodní automobil Z2, na kterém jezdil i třicetiletý Bedřich Soffer. Zvláštností, kterou se pochlubil majitel tohoto motoristického unikátu byl nápis na kapotě auta, kde stálo, že náš rodák Antonín Beránek z Maxlůvky, vyhrál závod ECCE HOMO na takovém automobilu. Dokladem vítězství Ant. Beránka byl i bronzový pohár, který nadšený sběratel přivezl do Tvarožné až z Kutné Hory. Pohár s dalšími dobovými dokumenty získal před léty od paní Beránkové.

Účastníci srazu veteránů se podepsali do pamětní knihy obce a po slavnostním defilé všech historických vozidel po návsi, odjeli k Sofferovu pomníku, kde ohodnotili péči o historii starou i novější.

Na závěr, při pohoštění v hostinci U Havlů, pak přislíbili každoroční setkání ve Tvarožné. Opět se podařilo udělat kus dobré práce na zvelebení a propagaci naší obce, tentokrát v motoristickém světě.

Ing. František Gale

REKONSTRUKCE SANTONU

JEDNA Z POSLEDNÍCH ETAP

Redukce jasanu

V současné době na Santonu probíhá další (jedna z posledních) etapa rekonstrukce tohoto přírodního a kulturně – historického fenoménu celého území Slavkovského bojiště.

V přímé návaznosti na mnohaletou rekonstrukci území je prováděno odstraňování (kácení) vzrostlých jasanů zteplých ve vymezených plochách. Prováděné zásahy podobu Santonu opět nápadně změní, a proto považují za potřebné tyto aktivity osvětlit. Osvětlit v tom směru, že nejde o aktivity samoúčelné, ale o aktivity ku prospěchu této jedinečné lokality a potažmo celé obce.

Na Santonu byly doposud během rekonstrukce ve větším rozsahu řešeny problémy související s cizorodými druhy dřevin (akát, javor jasanolistý, pámelník, částečně šerík) a také nežádoucím bezem černým. Doposud přetrvávajícími problémy je ještě stále přílišný výskyt cizorodého šeríku obecného a problematického jasanu zteplého.

Jasan zteplý je na Santonu skutečným problémem. V některých plochách se dnes uplatňuje v takových počtech a hustotách, že jde o monokultury. Porosty potlačují všechny ostatní druhy, omezují jejich druhovou rozmanitost nebo potlačují rozvoj ploch s cennými teplomilnými společenstvy. Jasan není ani stromem, který přispívá ke krajinářské hodnotě území, navíc pokud ještě uvážíme jejich početné prosychání nebo masový výskyt. Jasan zde navíc (pouze s výjimkou úpatí severních svahů při okraji nivy Tvaroženského potoka se solidními půdními a klimatickými podmínkami) nenachází ani vhodné podmínky k plnohodnotnému rozvoji. Dokladem toho je i současný stav všech porostů v rámci jižních svahů, kde jsou hojně prosychající koruny nebo zde velmi často padají odumřelé větve.

Prováděná redukce jasanu povede především k definitivní stabilizaci a ukončení rekonstrukce celé západní části pahorku s pozitivním vlivem na rozvoj teplomilných společenstev, na krajinářskou hodnotu celého území (jak z hlediska pohledů na tuto krajinnou dominantu z okolí, tak z hlediska dalšího uvolnění jedinečných rozhledů do okolí) a na zkvalitnění podmínek kulturního využití v souvislosti se vzpomínkovými akcemi na bitvu tří císařů. Celkový vzhled Santonu se v tomto směru zase poněkud přiblíží své historické podobě, kdy byl víceméně prostý vzrostlých stromů v extrémních plochách jižních svahů, což dokládá minimální druhová rozmanitost dnes se vyskytujících druhů stromů (v zásadě pouze jasan a jen zcela ojediněle dub, lípa nebo javor).

Co tedy bude během tohoto zásahu na Santonu provedeno.

- ◆ V rámci prací bude provedeno ve věci redukce jasanu zteplého následující: úplné odstranění všech jedinců v horních partiích severního svahu pod

kapličkou s ponecháním všech jírovců (kaštanů), úplné odstranění všech jedinců podél celé délky úpatí jižních až východních svahů pod kapličkou (zhruba až k zařízení pro příkrmování zvěře), úplné odstranění jedinců z jižního svahu pod kapličkou podél východního okraje volných ploch s roztroušenými keři, odstranění dvou větších jedinců v dolních partiích severních svahů v rámci vybíhajícího hřebítka východně od trasy elektrovedu, probírka (odstranění neperspektivních jedinců, obecné rozvolnění, uvolnění jiných vzácných druhů dřevin) dominantního jasanu v porostech mezi mlýnem a meruňkovým sadem a podél cesty od mlýna k úpatí Santonu.

- ◆ V rámci prací bude provedeno i odstranění posledních zbývajících cizorodých stále více prosychajících akátů při jihozápadním cípu zdejšího meruňkového sadu.
- ◆ V rámci prací bude dále provedeno individuální odstranění některých problematických a usychajících jehličnanů podél úpatí severních svahů. Mimo jiné půjde o prosychající smrk nakloněný nad fotbalové hřiště.

V příštích letech ještě bude třeba rekonstrukci tohoto rozsáhlého území dokončit. A také tyto zásahy ještě budou dosti viditelné. Především v plochách jižních svahů mezi kapličkou a obcí, kde je území fatálně znehodnocováno víceméně monokulturou jasanu ztepilého s podrostem šeríku obecného. Tradiční šeríkový doprovod cesty ke kapličce zůstane samozřejmě zachován.

pryskyřník ilyrský

Myslivost

Při této příležitosti není možné pominout a nepoukázat na jeden z negativních faktorů uplatňujících se na této unikátní lokalitě v době, kdy se celá lokalita mění a získává novou a historii více odpovídající podobu. V době, kdy jsou v důsledku již provedených zásahů registrovány viditelné posuny jak z hlediska krajinářského, tak z hlediska zájmů ochrany přírody. V době, kdy stoupá význam celé lokality z hlediska kulturního a turistického využití. Jde o aktivity v souvislosti s provozováním myslivosti.

Zájmy ochrany přírody na Santonu jsou dány zejména výskytem cenných teplomilných společenstev včetně populací celé řady chráněných a ohrožených druhů rostlin.

- ◆ Mimo jiné jsou dvěma z těchto druhů také pryskyřník ilyrský a modřenec chocholatý. Modřenec se na Santonu vyskytuje v podstatě pouze při úpatí jižních svahů pod kapličkou. Pryskyřník se objevuje sice na více místech, ale jedno z nejpočetnějších je také při zmíněném úpatí, podél kterého jsou teplomilná společenstva navíc obecně ve velmi solidním stavu. Právě proto je v posledních letech těmto plochám v rámci managementu věnována zvýšená pozornost, protože tento stav představuje základní předpoklad pro obnovu unikátních teplomilných společenstev po celých jižních svazích pod kapličkou.
- ◆ Právě proto bylo během srpna provedeno pokosení dvou malých dílčích ploch při zmíněném úpatí, aby byly tyto připraveny pro jarní rozvoj nejenom výše uvedených významných rostlinných druhů.
- ◆ Jedna z těchto ploch se nachází v prostoru mysliveckého zařízení pro příkrmování zvěře. Velmi krátce po ošetření a úklidu této plochy z hlediska zájmů ochrany přírody byla její stěžejní část zasypana krmivem pro zvěř, což povede k její fatální eutrofizaci, degradaci až nevratnému poškození.
- ◆ V tomto kontextu je na místě otázka, zda je žádoucí na Santonu uplatňovat zájmy myslivosti v rozporu se zájmy ochrany přírody a kulturně – historického hojně navštěvovaného areálu. Příkrmovací zařízení je totiž navíc umístěno v místě početného pobytu návštěvníků během každoročních vzpomínkových akcí k bitvě u Slavkova, což není zcela jistě optimální.
- ◆ Vysypané krmení je žádoucí důkladně uklidit a celé zařízení pro příkrmování zvěře z tohoto místa zcela odstranit a případně (pokud je to vskutku pro zdejší zvěř nezbytné) umístit na jiné vhodné místo, kde nebudou poškozovány ostatní zájmy na této jedinečné lokalitě.

Z krajinářského hlediska a malebnosti celého území během vycházek stále čtenějších návštěvníků není možné pominout stále více nápadný oplocený myslivecký objekt mezi mlýnem a meruňkovým sadem.

- ◆ V objektu je jedno z posledních ohnisek cizorodých a nežádoucích druhů dřevin (akátu a bezu černého) či ruderální vegetace. Problematicky vyhlížející a v podstatě neudržovaný objekt kazí pozitivní dojmy návštěvníků z vycházek do tohoto území.

- ◆ Optimální by bylo úplné odstranění tohoto objektu, který v takto významném a hojně navštěvovaném území prostě nemá co dělat. Tedy nikde po celém území Santonu včetně Hrubé skály.
- ◆ Je třeba připomenout, že případná obnova chovu a vypouštění bažantů v rámci celého území Santonu je za dnešního stavu absolutně nepřijatelná. Jak z hlediska ochrany přírody, tak z hlediska kulturního či turistického.

Josef Martisko
Český svaz ochránců přírody
základní organizace Brněnsko

Jubilejní vzpomínání

Letošní svátky vánoční budou pro řadu bývalých tvaroženských ochotníků a dosud žijících občanů seniorů příležitostí zavzpomínat si na rok 1954, kdy byla na jevišti kulturního domu Kosmák uvedena premiéra operety Rudolfa Pískáčka PERLY PANNY SERAFINKY. Tato líbivá opereta, dodnes uváděná profesionálními soubory, televizí i rozhlasem byla nacvičena místními ochotníky a na první svátek vánoční předvedena veřejnosti. Několika měsíční poctivá práce se promítla v ohromný úspěch před publikem v přeplněném sále a líbivé melodie podmanivě ovládly slavnostní pohodu vánočních svátků a dalších sobot a nedělí při deseti reprízách v měsíci lednu. Odezva se projevila i v širokém okolí, které v hojném počtu zaplňovalo sál kulturního domu.

Radost z úspěchu se promítla i do nálady herců – ochotníků, kteří tak sklízeli úspěch z poctivé přípravy divadelní hry. Letošní jubileum 50 let od premiéry je příležitostí nejen ke vzpomínce, ale k uvedení všech těch dobrovolných ochotníků, kteří se podíleli na tomto úspěchu, v té době nevídaném. Představení bylo uvedeno pod hlavičkou „Osvětové besedy“, v jejímž čele stáli řídící učitel Jan Krejčí a učitel Bohuslav Dostál.

Režie: Alois Dostál a Jindřich Gale starší
Masky a výprava: pan Jiří Knos ze Šlapanic
Hudba: Orchester pana Cyrila Antoše
Klavírní doprovod: pan Václav Komárek, tvaroženský poštovník
Nácvik zpěvů a sborů: pan Václav Komárek, tvaroženský poštovník
Taneční vložku nacvičily: Ludmila Urbánková a Květoslava Prochová

Herecké obsazení:

Panna Serafínka: Věrka Galová (Knosová),
pozdější členka souboru ND Brno
Matka panny Serafínky: Marie Opletalová

Poštministr alias hrabě Záviš:	Jan Urbánek
Postilion Blažej:	Oldřich Švehla
Služebná Barča:	Růžena Švehlová
Toniček, schovanec zámceckého správce:	Jindřich Gale mladší
Ruth; schovanka žida Kokelese:	Věrka Liškutínová (Švábenská)
Žid Kokeles:	Alois Blahák
Správce zámku Škarohlíd:	Alois Mazel
Cirkusový vyvolávač:	Jindřich Gale starší.
České panenky:	Marie Liškutínová (Šírová) Věrka Jedličková (Smílková) Slávka Tomanová (Jašková) Božena Audová
Vesnický lid:	v počtu cca 15 až 20 osob

Z uvedených herců již nežijí: Marie Opletalová, Slávka Tomanová (Jašková), Božena Audová, Alois Blahák, Alois Mazel, Jindřich Gale starší, Alois Dostál, Bohuslav Dostál, Jan Krejčí a Václav Komárek.

Z pěveckého repertoáru operety je možno připomenout sólové výstupy a dueta panny Serafinky a poštministra, zejména sólo panny Serafinky „Kéz jedenkrát“, dueto „Když máj jde k nám“ a sólo poštministra „České panenky“ s taneční vložkou.

Druhou komickou dvojici vytvořila Růžena Švehlová a Oldřich Švehla v roli Barče s postilionem Blažejem s jejich duetem „Proč mně stále pošťuchuješ“ (Když lásky hlas).

Mladší mileneckou dvojici vytvořil Jindřich Gale mladší a Věrka Liškutínová (Švábenská) a jejich líbivý duet „Vždyť přece hubička“.

Velmi dojemně působil monolog žida Kokelese v podání Aloise Blaháka, který sděloval své chráněnce její původ nalezence, kterého vychoval. Tento monolog byl také nejlépe hodnocen „okresní divadelní soutěžní komisí“.

Celým dějem operety prolínal sborový zpěv „Svatý Václave“, který byl vstupním zpěvem všech nástupů a mohutněl účastí vesnického lidu na pouti.

Při vzpomínce tohoto kulatého výročí chci připomenout obrovské oběti, které museli herci překonávat při nácviu i představeních. Všude byl chlad, vytápělo se pouze lokálně. (1 kamna na jevišti a 1 v sále). Při vystoupeních stála na kamnech konvice s kamilkami, kterými si herci zpěváci ohřívali hlasivky a udržovali v kondici. Přes všechny potíže a překážky jsme však ochotně předávali radost těm, kdo se na nás přišli podívat.

Bylo by chybou, kdybych při vzpomínce na toto kulaté výročí a mimořádný úspěch zapomněl na činnost ochotníků, kterou v padesátých letech vyvíjeli.

Na tvaroženské scéně byly předvedeny hry: Vojnarka, Lucerna, Paní mincmistrová a Zvíkovský rarášek, Noc na Karlštejně, Perly panny Serafinky,

To byl český muzikant, Její pastorkyňa od Gabriely Preisové a pohádka Radúz a Mahulena od J. Zeyera.

Všechny tyto hry byly visitkou dobré práce tehdejších ochotníků. Útlum v jejich práci byl způsoben rozvojem televize a blízkostí profesionálních scén v Brně, které způsobily nižší návštěvnost představení a efektivitu práce, která byla s realizací představení spojena.

Koncem padesátých let byl ustaven „Kulturní klub“ při JZD Tvarožná, kam přešla veškerá řídicí činnost kultury, která se však nijak neprojevila. Činnost osvětové besedy přešla na „Klub“.

Někteří členové souboru se vyžívali dále při účastech na kabaretních večerech pěveckými vložkami nebo na samostatných večerech z výběru klasických operet „Veselá vdova, Mamzel Nitouche, Čardášová princezna, Vinobraní a dalších“. Tuto činnost hudebně zastřešovala paní učitelka Šlezingerová. Úspěšnost této činnosti byla dokumentována uvedením pořadů v okolních vesnicích.

Jak je vidět z mého příspěvku, činnost ochotníků v padesátých letech byla vysoká, úspěšná a obohatila život občanů. Je jenom škoda, že tehdejší kronikář nezaznamenal o této činnosti v „obecní kronice“ ani řádku.

Tento příspěvek píši s úmyslem oživit v myslích pamětníků vzpomínky na hezké chvíle prožité při představení. Žijícím aktérům mimo vzpomínek na hezké chvíle strávené v družném kolektivu ochotníků přeji pevné zdraví a životní pohodu. Těm, kterým nebylo dopřáno dožít se letošního jubilea přeji věčný klid a mír.

Jan Urbánek

Jubilanti listopad - prosinec 2004

- 80 let Jarošová Marie
 Putnová Dobromila
 Navrátilová Anděla
 Neužilová Růžena
- 75 let Kocourek Jaromír
- 65 let Kachlířová Miroslava
- 60 let Kříž Jan Ing.
 Pokorný Jiří
- 50 let Křížová Dana
 Rumpíková Ilona
 Kuklínek Miloš
 Kříž Zdeněk
 Kalábová Eva
 Janda Dušan
 Jelínek Václav
 Poczkodiová Jaromíra
 Trněný Bohumil

Všem jubilantům blahopřejeme !

Fotografie na obálce: Titulní strana a strana 2 obálky – ing. Vilém Šimek, strana 3 horní foto František Kopecký, dolní foto Helena Kupčíková. Strana 4 obálky pohlednice obce.

Tvaroženský zpravodaj, vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce,
Datum vydání 18. 11. 2004, evidenční číslo : MK ČR E 10094, IČO: 00282731
kontakt - tel.: 544 226 101 , e-mail: obec@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz